

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXVII. Ingemiscens Ecclesia timet ne flagellis à Deo immissis
non emendata, adhuc gravioribus opprimatur, de quibus non possit
surgere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XXVII.

Nun.

Vigilavit jugum iniquitatum mearum, in manu ejus convolutæ sunt, & impositæ collo meo, &c. *Thren. c. I. v. 14.*

DE ECCLESIA.

Ingemiscit Ecclesia, & timet, ne flagellis à Deo immixtis non emendata, adhuc gravioribus opprimatur, de quibus non possit surgere.

1.

Vigilavit jugum iniquitatum mearum! Et quod illud jugum? Per jugum aliqui intelligunt, jugum, supplicii imponendi ob iniquitates, quod multoties à Prophetis onus vocatur: v.g. Onus Babylonis, onus Ægypti, onus Damasci, onus Moab, id est, gravis afflictio, & pœna, quæ incumbet illi populo, quæ vigilat, & nobis minando imminet, licet nos altum dormitantes nihil de ea somniemus, vel cogitemus. Et notat Cor-

nelius, & etiam Hugo Cardinalis, hoc jugum non esse aliud, quàm virgam vigilantem, à Jeremia visam, dum ad eum clamavit Deus: *Quid tu vides Jeremia? Virgam vigilantem ego video.* Quæ virga non tam pœnam infligendam, quàm ipsam divinam Justitiam, & vindictam vigilantem denotat, à qua pœna sit infligenda. Eâdem etiam ratione in hoc loco jugum non tam supplicium & afflictionem infligendam, quàm Justitiam divinam iniquitatibus nostris

E e 3

invigi-

Jugum, & virga vigilans

Est divina vindicta.

Jerem. c. 1. v. 11.

invigilantem & imitantem in-
 sinuat, uti etiam vertunt sep-
 tuaginta, vigilavit Deus super ini-
 quitates meas, quarum impletâ
 mensurâ Deus novas, & fune-
 stiores immittat pœnas, & fla-
 gella: Unde & æterna Veritas
 Hebræis comminatur: *Et vos
 implete mensuram Patrum vestro-
 rum.*

*Math. 23.
 v. 32*

*Expectat
 impletionem
 mensuræ.*

Dum ergo ex una parte affli-
 cta considerat Ecclesia, vigilans
 jugum, & vigilantem super
 peccata nostra divinam Justi-
 tiam, & ex altera parte cum-
 lum immensum, & infinitum
 iniquitatum numerum populi
 Christiani, timet meritò tre-
 mens, impletam esse mensu-
 ram patrum nostrorum, ac vin-
 dictam divinam non conten-
 tam prioribus, quibus populus
 emendatus non fuit, flagellis,
 tam graves sibi immisuram af-
 flictiones, & in tam potentem,
 & crudelem tradendam Exa-
 ctoris manum, de quâ surgere
 amplius non possit, malis, fla-
 gellis, afflictionibus, & poten-
 ti hostium manu suppressenda.

11.

*Eger in-
 sensibilis,
 desperatus*

Probatus est Hypocrisis, &
 à medicis receptus aphorismus:
*Cum corpus agrum vel afflictum su-
 as plagas, vel dolores non sentit, cer-
 tum est signum, mentem agrotare,*
 laborare scilicet amentia, deli-
 rio, vel stupore. Atali agro
 non solum medicus manum
 non debet retrahere, sed eò a-

crius eum purgando, sangui-
 nem diminuendo, sudorem
 provocando exercere, usque
 dum stupore sublato, sentiat se
 agrotare, & dolere. Pœnam
 & flagella adhibet Deus impiis
 peccatoribus, non tam vindi-
 ce, quàm medicâ manu, urendo
 & secando, (si leniendo
 non valeat) eos curaturus;
 Quodsi verò peccator ager
 plagas suas, & dolores à medi-
 ca Dei manu inflictas non sen-
 tiat, non hoc solum non sani-
 tatis, sed maximæ insanix, &
 stuporis argumentum est, quo
 gravior Dei manus ad acriora,
 & extrema applicanda, despe-
 rato agro, media necessita-
 tur.

*Stupe-
 mentis le-
 thali.*

Tali mentis stopore labora-
 bat olim Hebræus populus, de
 quo Jeremias testatur, vel ma-
 gis conqueritur: *Percussisti eos, s. v. 3.
 & non doluerunt, attrivisti eos, &
 renuerunt accipere disciplinam, in-
 duraverunt facies suas, sicut petram.*
 Nam sicut petra, super quam
 Castellum aliquod fundatum
 est, licet percussâ fluctibus aut
 igneis tormentorum globis
 concussâ, nihil tamen minus
 emollitur, frangitur, aut cedit,
 sic induratos peccatores licet
 percutiat Deus, non dolent,
 aut conteruntur, & nihilò me-
 liorati in petram indurantur,
 nec tribulationum procellis
 moyentur, nec ad afflictionum
 impe-

*Tales
 timor
 lira
 stupi-
 di*

imperum frangantur, sicut petra.

De hac dura petrarum specie, & sorte negat se esse patiens Propheta; Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea aenea est, ut ictus tribulantis divinæ manûs, & dolorem affligentis non sentiam. Nam teste Gregorio, quid hoc loco are ac lapidibus, nisi insensibilium hominum corda signantur? Qui sepe & supernos ictus accipiunt, & tamen nullâ disciplinæ percussione mollescunt. Cùm ergo cor induratum, & quasi lapideum Israëlitæ tenerent, obtulit se, ad mollius cor illi substituendum, Deus: *Auferam cor lapideum de carne vestra, & dabo vobis cor carneum.*

III. Notandum etiam quòd non tantùm de lapidis, sed etiam de duritie æris, Job mentionem faciat, distinctionem inter ærea & lapidea ponendam indigitans. Et lapis quidem, aut petra ictus non tantum non sentit, nil movetur, aut emollitur, sed neque percussa refonat. Æs autem licet insensibile, & indomabile, refonat tamen, & ad ictus tinnitum emittit. Haud aliter (inquit Gregorius) sunt nonnulli, qui lapidibus similes ita ad pietatis præcepta duraverunt, ut cum eos percussio supernæ an adversus examinat, nequaquam sonum humilis confessio-

nis reddant; Quidam verò à metallo æris in nullo discrepantes, cùm flagella supernæ percussione accipiunt, præ confessionis sonitum emittunt; Sic olim instar æris tinniebant Ninivitæ, ad minas prædicatoris Jonæ, & jam imminentem, inter paucos dies everisionem, clamaverunt ad Dominum in fortitudine, ac pœnitentiam in cinere & cilicio præferentes, ad Dominum conversi apparebant, sed erat hic pœnitentium clamor & tinnitus inconstans, cessante enim Dei comminatione, ad antiqua relapsi scelera, nihil de æris duritie remiserunt, ideò etiam à Deo penitus deleti; Tales ergo, non quidem lapidei, sed ærei, peccatores (ait Gregorius) qui percussi à humilitatis voces ex corde non profecerunt, ad statum salutis reducti, nesciunt, quod promiserunt; Sed transit memoria divinæ comminationis, & percussione cum sonitu, sunt enim sicut æs sonans, aut cymbalum tinniens, quod non diutiùs, quàm dum percutitur, sonat, & tinnit.

IV. Lapidem se imprimis exhibebat perversus Pharaos, cuius cor ad minas Moysis ita erat induratum, ut non solum nullum emollitionis & conversionis signum, sed nec vocem quidem & tinnitum confessionis aut conversionis ederet. Demum à Deo per Moysen obrutus, flagelli

Exodi 9.
v. 27.Postea æ-
nus.

v. 34:

Cessante
percussio-
ne, cessa-
vit poni-
tere, &
clamare.

Oleaster.

gellis, & tribulationibus mus-
carum, ranarum, sciniphum,
locustarum, grandinum, &c.
clamare cœpit ad Dominum, e-
tiam preces Moysis & Aaron
implorans. Emollitum in ce-
ram quis credidisset Pharaonem,
sed agnoverat Moyses,
violentas has tantum esse vo-
ces, Dei percussione, ex areo
illius corde, elicitas, brevi cum
percussione recessu transitu-
ras: Novi autem, quod & tu, &
servi tui, nec dum timeatis Domi-
num Deum: quod etiam ipse
probavit eventus, cessantibus
enim ad orationem Moysis toni-
truis, & grandine, indura-
tum se magis, quam unquam, ex-
hibuit Pharaon, videns autem Pharaon,
quod cessasset pluvia, & grando, &
tonitrua, auxit peccatum, & ingra-
vatum est cor ejus, & servorum illius,
& induratum nimis. Erat enim
cor Pharaonis areum, quod
ad percussione resonans, ad
statum salutis reductum, nes-
ciebat, quod promiserat. Qua-
re Deus area hæc corda durio-
ri malleo pulsavit, inducens
super Egyptios tenebras hor-
ribiles, percussis etiam omni-
bus primogenitis eorum, & ne-
que sic melioratos in mari ru-
bro demersit, tradens eos in
manu, de qua non potuerunt
surgere. Quæ graviter expe-
dens Oleaster, solet (inquit.)
Dominum manum suam aggravare,

& multiplicare punitiones hæc, qui
sepius flagellati non resipiscunt, &
qui prius præterebat corrigere, jam
nunc plagas ad cor dirigat, ut per-
dat.

Inter alias Egyptiorum pla-
gas, maxime etiam locustas. *Locustæ salient*
observat Glossa ordinaria, quæ
uti Dei castigantis instrumen-
tum, ita impij Pharaonis casti-
gati symbolum fuerunt. Per-
locustam, quæ Regem non habet, sig-
nificatur temeritas illorum, qui li-
cet diversis penis multati, semper in-
duritia sua manent, tanquam
nullum habeant rectorem. Addit
Isidorus: Locustæ pro mobilitate
levitatis accipiuntur, tanquam vage *Pecenti-
res porri
non emen-
dant.*
& saltentes animæ pro voluptate se-
culi. Leves ista, vagæ, & las-
civientes animæ, quantum vis à
Deo percussæ & tribulationibus
exercitata, tamen quam pri-
mum Deus supprimentem, &
castigantem subducit manum,
statim iterum leviter prævo-
luptate sæculi lascivientes sa-
liunt, & vagabundæ exultant in
rebus pessimis.

Locustæ leviter salientes e-
rant etiam Israëlita indurati,
quos toties, Deus, ex ore Pro-
phetarum suorum admonitos,
verberibus, flagellis, tribula-
tionibus, persecutionibus, li-
cet sine prætenso emendationis
effectu, afflixit, contra eos *Locustæ
Israëlitæ.*
porro per Jeremiam exacerbatus
expostulat Dominus: Super-
quo

Isaia v. v. s. Cornelius hic.

quo percutiam vos ultra, addentes pravaricationem? Super quo, hoc est, (ut exponit Cornelius à Lapide) quo membro? qua corporis parte? Insinuans, cœpisse se percutere à capite, à Rege, à Sacerdotibus, à nobiles, à divitibus, usque ad plantam pedis, & infimos rusticos: Omne caput languidum, & omne cor mœrens, à planta pedis, usque ad verticem non est in eo sanitas, nullam superest impune membrum, sed interim nihil emendatum.

Percussor sanati

S. Hieron. hic.

Aliter exponit hunc passum S. Hieronymus, super quo, (id est, qua plagâ) percutiam vos? Omne jam pœnarum, & afflictionum mearum armarium evacuavi, & in vos effudi, pestem, famem, bellum, quicquid afflictionum, & perlecutionum divina mea in promptu habet vindicta, & quò plus percussisti vos flagellis, eò minus sanati estis à vitiiis, vulnus, & livor, & plaga tumens non circumligata, nec curata medicamine, nec fota oleo. Vulnere vestra, peccata publica, livores, internæ, & inordinatæ animi passionis, plagæ tumentes inveteratæ malitiæ, non sunt curatæ.

Vulnus, livor & plaga

Hugo Card hic.

Sunt concupiscentia

Ad mentem Cardinalis à S. Caro, vulnus, Concupiscentia carnis, livor, concupiscentia oculorum, plaga tumens, superbia vitæ, non solum non est à vobis circumligata, sed etiam perseveratis P. Franc. Josephi Op. IV.

in malo, addentes pravaricationem, hoc est, percussionibus meis non estis emendati, sed magis, ac magis peiorati, sicut Pharaon Rex Egypti. Quemadmodum igitur induratus Pharaon plagis non emendatus, sed peioratus, demersus in mari rubro demersus, datus est in manum, de qua non potuit surgere, sic & vos, flagellis non melioratos tradam in manum, de qua non poteritis surgere. Et erit terra vestra deserta, civitates vestra succensæ igni, regionem vestram coram vobis alieni devorant, & desolabitur sicut in vastitate hostili: Et derelinquetur filia Sion, ut umbraculum in vinea, & sicut tugurium in cucumerario.

Israelita non emendatus, dati

VI.

Quæ omnia tempore captivitatis Babylonica, & devastatæ Civitatis sanctæ, impleta sunt, quare ingemiscens Propheta noster exclamat in persona civitatis, & gentis suæ captivæ: Vigilavit iugum iniquitatum mearum, ... Infirmata est virtus mea; dedit me Dominus in manum, de qua non potero surgere. Vigilavit iugum: Observat hics. Bonaventura Seraphicus, dicit ergo, vigilavit iugum, quod diu dormire videbatur: hics. Jugum, & virga diu dissimulans, & quasi dormitans, vigilavit, id est, evigilavit. Unde Rabbini Deus, qui banus, vigilare iugum dicit, quasi dormiens tempus diu dilata vindictæ tandem in eam advertit. Monstrabat se quasi

In captivitate em data.

Bona. in Thre. hic.

Ff

quasi

Psal. 77.
v. 65
Glossa
Ordia.

Excitatur
tumultu
peccatorū

Vigra-
vius per-
cutiat.

Nec taber-
naculo Jo-
seph peper-
cit.

quasi dormientem divina justitia, quasi verberando lassatam, at Israëlita suâ tumultuosâ malitiâ, & lasciviâ, lassatam quiescentem, & dormitantem excitârunt Justitiam, Epigilavit, & excitatus est, tanquam dormiens Dominus, tanquam potens crapulatus à vino; quia tunc homines ad iram faciles, dicit glossa ordinaria, quando scilicet solita illis quies, & somnus interrumpitur, tunc adhuc somno ac crapula graves, sine discretionis respectu obvies quosque, sibi tumultuosâ excitatione molestos, percutiunt. Haud aliter Deus, quieta sua mansuetudine, & vino amoris crapulatus dormitans, ubi importunis peccatorum in cœlum clamantium tumultibus excitatur, percutere, & ferire sine misericordia incipit: Et percussit inimicos suos in posteriora, opprobrium sempiternum dedit illis: Et repulit tabernaculum Joseph.

Accuratè observandum monet glossa, quòd nec tabernaculum Ruben, à patre suo jam aliàs ob delictum rejecti, nec Benjamin, cujus tribus contra alias petulanter insurrexerat, nec alias tribus aut tabernacula eorum commemorat, qui magnis patrem affixerunt delictis, sed ipsum piiissimum, in patrem devotissimum, in fratres mansuetissimum commemorat Jo-

sephum, quòd nec huic pareet, etiam istum repellet Dominus, excitatus crapulatus à somno, & tumultuosè ad vindicandum provocatus, & inanum suam aggravare coactus tradet in manum, de qua non poterit surgere.

Electa tribus, electum tabernaculum Joseph, est Ecclesia Dei, & populus Catholico-Christianus, qui solus in Deum fidelitatem, & fidem intemeratam servavit, cum tamen & iste suis non careat excessibus, propriis vulneratus culpis, idèò medicâ illi manû benignus applicat Deus, ne contra se conqueri possit, quod *vulnus, & livor, & plaga, non est circumligata,*

nec curata medicamine, nec sota oleo. Ex quibus verbis infert Hugo in Ierem. c. 1. v. 1.

Hugo Cardinalis: Quod triplici remedio, quasi triplici funiculo solent emendari peccatores: Primus est eruditio per scripturas, quasi fasci-

cia, qualigatur vulnus, quo ad hoc: Non est circumligata: Secundus est, correptio per flagella, quasi medicina rat, mordens; quoad hoc: Non est curata medicamine: Tertius, est consolatio per beneficia, quasi oleum mitigans & suave; quoad hoc: Nec sota oleo. Et quidem methodicè procedit medicus iste cœlestis, applicans imprimis lenitiva, quæ si nihil efficiant, nec beneficiis inunctus curetur peccator, sed plaga magis intume-

VII

Nos
dia
surHugo in
Ierem. c.
1. v. 1.Deum ubi
vitiis nos
modu

Nos remedia non curamus.

tumescat per superbiam, tunc incipit circumligare per acres divina scriptura, ex ore Prædicatorum, & Prælatorum fulminantium, minas: Si neque hac ligaturâ emendetur, tum demum aperto vulnere corrosivam & mordentem adhibet medicinam, per flagella, morbos, grandines, famem, &c. Sed (uti bene notat Hogo) hæc remedia mali, quasi furiosi non curant, & ideo non sanantur. Quare furiosos istos, & insanos phreneticos Deus urendo, & secando sanaturus aggreditur.

VIII.

Charissimi, nonne vulnera nostra, & plagas diu oleo beneficiorum inunxit Deus, fovens nos sua longanimitate, & misericordia? Nonne paternè nos circumligavit per sacras scripturas, & admonitiones tam internas, quàm externas? Nonne etiam medicinas subinde mordentes, & corrosivas tribulationum applicuit? sed vano effectu. Percussit vos vento urente, & in aurigine, multitudinem horro- rum vestrorum, & vinearum vestrarum; Et non redistis ad me, dicit dominus.

Amos 4. 7. 9.

Non melioramur flagellis.

Quare demum urere, & secare coactus, cruentum nobis immisit bellum Sueco-Gallicum, quo crudelissimè adustæ domus, villæ & urbes, sufficientem nobis subministrarunt cinerem, quem in capita nostra

pœnitentes spargeremus; secavit, percussit, & vulneravit flagellis durissimis, & cadibus afflictam patriam, sed nulla inde non modo melioratio, sed etiam tanquam phrenetici, percussisti eos, & non doluerunt, aliqui quidem tanquam lapides, nec sonum quidem attritionis aut pœnitentiæ ediderunt, alij clamando ad Deum, tinnitum quidem dederunt ad ictus, & percussiones durissimas, sed instar aris, subducta percutientis manu tinnire, clamare & pœnitere desierunt, cum Pharaone, non adhuc verberibus emollita gerentes corda, sed ærea.

Sumus lapidei.

Mox enim pace patriæ reditâ, antiqua pullulare ambitio, & superbia, prævalere dolus & fallacia, luxus, & pompa crescere in vestitu, & conviviiis, lasciviæ petulantia, solitâ se levitate jactare cœpit, jamque lascivientes populi, sicut vagæ & salientes locustæ, tanquam nullis mulctati pœnis petulanter pro voluptate saltare, & vitulari cœperunt, tanta levitatis temeritate, tanquam, iterum dormitantem, Dei vindictam contemnerent.

vel saltem an.

At ecce excitatus est denuo dominus, crapulatus à vino, de novo percutere, ferire, flagellare, secare, & urere impœnitentem populum Christianum.

IX.

Et 2

in.

incipiens, dum tota Europa uno ardente, belli incendio, non villas tantum, & urbes, sed integras in cinerem redegit provincias, & ita potenter secare cepit Dominus, ut plurimas jam à nobis urbes, & provincias resectas, & abscissas ab Imperij Romani corpore, & omnia membra, à planta pedis usq; ad verticem afflicta & divina vindictâ, percussa videamus. Interea tamē in pluribus adhuc locis populi tanquam lapides indurati, nullam edunt pœnitentiæ vocem, vel si edunt, mox tanquam æs sonans tinnire desinunt, & transit percussio- num memoria, & tribulatio- num cum sonitu, non videmus urente hac medicina, & sectio- nibus esse curatum vulnus concupiscentiæ carnis, nec livo- rem concupiscentiæ oculorū, nec tumorem superbiæ. In quo ergo, ait Dominus, per- cutiam vos ultra? Quod pla- garum genus adhuc restat ap- plicandum? An pestis, an fa- mes? Sed neque hoc, indura- tus tumor, curandus speratur,

Ita 9. v. 12. *Itærum manū ex- tendit.* manu aggravare cogetur Dominus; Nam in omnibus his, non est aversus furor eius, sed adhuc manus extenta, ad amplius punien- dum, glossatur Lyranus; Ad eos feriendos, & graviore plagâ mul- tandos, ait Cornelius, ad per- cutiendum, exponit Hugo. Et,

id est, quia populus non est reversus ad percipientem se per pœnitentiā, & Dominum exercituum non inquiserunt, etiam flagellati, ut sana- ret eos, in quo eorum incorrigibili- tas innuitur.

In quo ergo populum incor- rigibilem, lapideum, æneum, insensibilem percutiam ultra? Tradendo eum in manu, de qua non poterit surgere, tradendo po- pulum Christianum in manus Turcarum, & infidelium, sicut tradidi Palæstinam, sicut tradidi Ægyptum, Africam, Græciam, Aliam pene totā, & totū Imperium Occidentale, aut in manus hæreticorum, uti feci in Anglia, Suecia, Dania, Hungaria, Dalmatia, in ducatus Saxonix, Brandenburgi, Braunsvigæ, Pomeraniæ, Prus- siæ, Hollandiæ, &c. Quæ omnes Regionēs, uti olim in Catho- licæ religionē floridissimæ, ita jam potenti hæreticorum prin- cipum jugo & manu pressæ sunt, ut de ea surgere (nisi o- pitulante specialiter omnipo- tenti Dei manu) amplius non possint.

Et hoc est, charissimi, hoc est, quod tremens, & expal- lescens timet S. Mater Ecclesia, quæ vigilare jugum iniquita- tum nostrarum, & virgam vi- gilantem, ac minitantem cer- nit, dum enim filiorum suo- rum, tot divinæ vindictæ mo- nitis,

Novis bel- li nos per- cussi. Deus

Nec tamē emenda- mur.

Minus tradere

In manu infidelium

X.

Hoc timet tremens Ecclesia

nitis, & correctionibus non-
dum emendatorum duritiem
considerat, veretur, ne tan-
quam incorrigibiles eijciantur,
& abscindantur, tanquam mem-
bra emortua, & ad omnem cor-
reptionem medicinale[m] infen-
sibilia, dum enim nihil urendo,
& scindendo proficit Deus,
abscindendo crudelis esse, ab
ipso agro desperato, cogitur.

Etum; Sic facit Deus, quia primò
frangit cor per contritionem, deinde
alligat vulnera, oleum infundendo.

*Deu. fran-
git tortu.*

Et concludit: Debemus ergo nos
confringere & conterere cor nest. Vi faciat
rum pœnitendo, confitendo, punien-
do, & Deus sic contritum alligabit
rectum.

& sanabit, quia Samaritanus est. *Psal. 117.
v. 18.*

Castigans castigavit me Domi-
nus, & morti non tradidit me.
Igitur ô cœlestis Samaritane,

respice livores, tumores, &
plagas nostras, respice ossa no-
stra torta, & indurata, conte-
re tortum, ut fiat rectum, vul-
nus putridum ure, & scinde,

*Medico-
nos com-
mittamus*

tantum non absconde, tuæ po-
tenti, & benignæ nos despera-
tos agros credimus manui, ne
tradas nos in manu, de qua non
possim' surgere. Curæ tuæ nos

totos contritos committimus,
& relinquimus, en agrum per-
cussum, & humiliatum à Deo,

curam illius age, & alliga vul-
nera, alliga contritiones ejus,
ut pristina redditus integritati,

in Ecclesia tua debitas tibi gra-
tiarum referat actiones, & non
moriens sed vivens annuntiet

opera Domini, opera scilicet
misericordiæ tuæ, quæ est su-
per omnia opera tua confitemini

*Isal. 117.
v. 1.*

Domino quoniam bonus, quoniam
in sæculum misericordia ejus,

Amen.

*Ergo con-
teramus
corda.*

*Psal. 50.
v. 19.*

*Psal. 146.
v. 3.*

Ne ergo ultimo & despera-
to hoc malo in nos advertat,
excitatus à somno Dominus,
& manum jam extentam, ad
abscindendum induratos, ap-
plicet, pœnitentiâ corda nostra
emolliamus, & ardenti contri-
tionis actu conteramus, & per-
cussi à divina manu, clamemus
ad Dominum in fortitudine,
non tanquam cymbala ex are
fusa, ad ictum rinnientia, sed
tanquam verè emolliti, & con-
triti, cor enim contritum, & hu-
miliatum Deus non despiciet. Ille
enim est, qui sanat contritos corde,
& alligat contritiones eorum. Qui
cor non conterunt, non sanantur, ait

S. August.

Augustinus. Cor autem con-
tritum sanat Deus, quod cedens
tribulationibus, ab iis conte-
ritur in pœnitentia, & pecca-
torum dolore; Alligat ergo
Deus contritiones eorum, mo-
re medici (exponit Hugo) qui
frangit, quod tortum est, ut fiat re-

*Hugo
Cardin.*